

การเมืองของการนิยามความเป็นสตุล ; ศึกษาเน้นมุมมองของรัฐาทย ระหว่าง
พ.ศ. 2475-2480

นางสาวสุภาลักษณ์ ตั้งจิตต์ศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-082-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Politics of Defining Satun : With Special Reference to
the Thai State's Perspectives, 1932-1937

Miss Supalak Tangchitseen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-082-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเมืองของการนิยามความเป็นสตุล : ศึกษาเน้นมุมมองของ
รัฐไทย ระหว่าง พ.ศ. 2475-2480

โดย

นางสาวสุภาลักษณ์ ตั้งจิตต์ศีล

ภาควิชา

การปกครอง

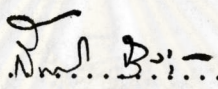
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลีम्मณี

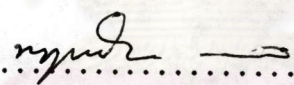
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์

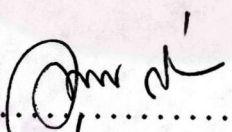

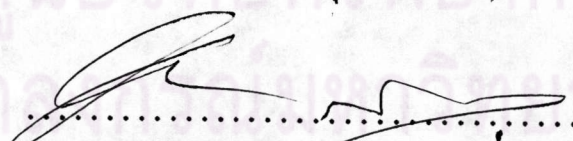
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

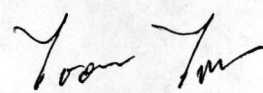
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พศุทธิสาธิต ชุมพล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลีम्मณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ที่ศูนย์บริการหนังสือพิมพ์และเอกสารในต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร

สภาอักษร ตั้งจิตต์ศิลป์ : การเมืองของการนิยามความเป็นสตุล : ศึกษาแนวมุมมองของรัฐไทย
ระหว่าง พ.ศ. 2475-2480 (The Politics of Defining Satun : With Special
Reference to the Thai State's Perspectives, 1932-1937) อ. ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.อนสรณ์ ลิ้มเมณี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รศ.ดร.ชัยวัฒน์ สดาอาพันธ์, หน้า
ISBN.974-632-082-3

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาว่ารัฐไทยในช่วง พ.ศ.2475-2480 ได้นิยามสตุลให้เป็นอย่างไร โดยมี
สมมติฐานว่า สตุลถูกรัฐไทยนิยาม และเหตุการณ์ทางการเมืองในช่วง พ.ศ.2475-2480 ได้เปลี่ยนแปลง
สตุลจากเขตกันชนระหว่างรัฐไทยกับรัฐมลายูมาเป็นหน่วยการปกครองหนึ่งของรัฐไทย โดยใช้กรอบทฤษฎี
ชาติพันธุ์ของ Stavenhagen ที่ความเอกราชการที่เกี่ยวข้องกับสตุลและการเมืองในส่วนกลาง

ผลการวิจัยพบว่าการที่สตุลที่มีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างจากจังหวัดชายแดนภาคใต้อีกสามจังหวัด
คือ มีประชากรส่วนใหญ่เชื้อสายมาเลย์ นับถือศาสนาอิสลาม แต่พูดภาษาไทย เป็นผลจากประวัติศาสตร์ร่วม
ของสตุลและรัฐไทยตั้งแต่ภายหลังการทำสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอังกฤษใน พ.ศ.2452 โดย
รัฐไทยมีมาตรการผสานสตุลเข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐไทยอย่างเร่งรีบมีการเร่งปักปันเขตแดน ปฏิรูปทางการเมือง
ให้การศึกษาภาษาไทย พร้อมกับการขยายอำนาจการปกครอง โดยส่งข้าราชการจากส่วนกลางเข้าไป
ดูแลกิจการของจังหวัดอย่างใกล้ชิด

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้ส่งผลให้มีกลุ่มกุ่มอำนาจรัฐกลุ่มใหม่ มีรูปแบบ
โครงสร้างทางการเมือง การปกครอง และอุดมการณ์แห่งรัฐใหม่ มีการรวมศูนย์อำนาจมากขึ้น กลุ่มผู้
กุ่มอำนาจรัฐใหม่ได้รับผลการดำเนินนโยบายจากการปฏิรูปการปกครองในช่วงที่ผ่านมาอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม มีข้อแตกต่างที่สำคัญก็คือ รัฐไทยในช่วง พ.ศ.2475-2480 พยายามส่งเสริมและทำให้สตุล ซึ่ง
รัฐไทยถือว่าเป็นจังหวัดที่เป็นหน่วยการปกครองหนึ่งในระดับภูมิภาค เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มชาติพันธุ์ไทย
รัฐไทยไม่ยอมรับความแตกต่างของชาติพันธุ์ที่สตุลมีอยู่ โดยการแทรกความคิดดังกล่าวผ่านระบบราชการ
กลไกการเลือกตั้ง และสัญลักษณ์ของชาติ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐไทยประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนนิยามเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ด้าน
ภาษาของสตุลจากภาษามาเลย์เป็นภาษาไทย และทำให้ชาวสตุลยอมรับการมีอยู่ของพรมแดนที่สตุลเป็นเขต
กันชนอยู่ระหว่างรัฐไทยกับรัฐมลายู แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ที่เป็นแกนทาง
ชาติพันธุ์ของชาวสตุล คือการนับถือศาสนาอิสลาม

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C330152 : MAJOR ... GOVERNMENT
KEY WORD: THAI STATE

SUPALAK TANGCHITSEEN : THE POLITICS OF DEFINING SATUN : WITH SPECIAL
REFERENCE TO THE THAI STATE'S PERSPECTIVES, 1932-1937
THESIS ADVISOR : ASSOC PROF. ANUSORN LIMMANEE, Ph.D, ASSO. PROF.
CHAIWAT SATHA- ANAND, Ph.D, PP. ISBN-097 632- 082-3

This thesis is the study of the interaction between Satun and the
Thai State from 1932 to 1937. The hypothesis is that Satun is defined by the
Thai government after the fall of the Absolute

It is discovered that, although the government could integrate
Satun's Malay people into the Thai State through their acceptance of Thai
language and its authority, it had not been able to change their religions
identity.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณคุณเกียรติ คุณละม้าย คุณจุฑามาศ คุณอัญชนา คุณอาทิตย์ ตั้งจิตต์ศิลป์ สำหรับชีวิต
ความมั่นใจ การสนับสนุนในทุกๆด้าน

ขอบคุณกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาที่ร่วมกันดูแลด้วยความเข้าใจและอดทน
ขอบคุณ รศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ที่จุดประกายความคิดในคั่นหารากตัวเอง
ขอบคุณ รศ.ดร.อนุสรณ์ ลีम्मณี ที่เอาใจใส่ดูแลและให้กำลังใจ
ขอบคุณ รศ.ม.ร.ว.พฤษวิสาณ ชุมพล ที่แนะนำการ "ผ่าตัดตัวเอง"
ขอบคุณ อ.ดร.ไชยยนต์ ไชยพร ที่ห่วงใยและเชื่อมั่น

ขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือร่วมมือจากหลากหลายโอกาส รศ.ดร.สมบัติ จันทรวงศ์
คุณอ้อม สมันตรัฐ คุณสุรัชย์ สมันตรัฐ คุณเมิ่งและภรรยา คุณเอ็งเสียง คุณวิกิจ สุขसारามู คุณอินทิรา
ชาฮีร์ คุณดวงดาว ยังสามารถ คุณสายพิน สุภพุทธมงคล คุณบราจค์ทิพย์ ดาวเรือง คุณฮวด คุณละออ
แก้วพานิช คุณเอมี คุณจิป คุณเอ๊ะ คุณอลงกรณ์ ณ ระนอง เพื่อนๆ พี่ๆและน้องๆทุกคน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	2
2. ภาพลักษณ์ความเป็นมา.....	25
3. อานาจ เขตแดน และประชาชน.....	44
4. สถูลาในมุมมองของรัฐไทยและการนิยามสถูลาในบริบทการ เมืองใหม่.....	79
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย